

УДК 517.5

**НАБЛИЖЕННЯ $\bar{\psi}$ -ДИФЕРЕНЦІЙОВАНИХ ПЕРІОДИЧНИХ ФУНКЦІЙ
ЛІНІЙНИМИ СЕРЕДНІМИ ЇХ РЯДІВ ФУР'Є
В МЕТРИЦІ ПРОСТОРУ L**

Т.В. ГОРИСЛАВЕЦЬ, П.В. ЗАДЕРЕЙ

Київський національний університет технологій та дизайну

Отримані оцінки для точних верхніх граней відхилень функцій від лінійних середніх їх рядів Фур'є на класах $L_{\bar{\psi}}$, що визначаються обмеженнями на $\bar{\psi}$ -похідну, введеною О.І. Степанцем. Причому на послідовності $\psi_1(k)$ і $\psi_2(k)$ накладаються умови менш жорсткі, ніж випуклість

Нехай 2π -періодична функція є сумовною і її ряд Фур'є має вигляд:

$$S[f] = \frac{a_0}{2} + \sum_{k=1}^{\infty} A_k(f; x),$$

де $A_k(f; x) = a_k \cos kx + b_k \sin kx$, $k = 0, 1, \dots$. Через $\bar{\psi} = (\psi_1, \psi_2)$ будемо позначати пару довільних числових послідовностей $\psi_1(k)$ і $\psi_2(k)$, $k = \overline{1, \infty}$, яка задовольняє умову $\bar{\psi}^2(k) = \psi_1^2(k) + \psi_2^2(k) \neq 0$, $k \in \mathbb{N}$.

Якщо ряд

$$\sum_{k=1}^{\infty} \left(\frac{\psi_1(k)}{\bar{\psi}^2(k)} A_k(f; x) - \frac{\psi_2(k)}{\bar{\psi}^2(k)} \bar{A}_k(f; x) \right),$$

де $\bar{A}_k(f; x) = a_k \sin kx - b_k \cos kx$, є рядом Фур'є деякої функції $\varphi \in L$, то слідуючи О.І.Степанцю [1,2], функцію $\varphi(\cdot)$ назвемо $\bar{\psi}$ -похідною функції f і будемо писати $\varphi(\cdot) = f^{\bar{\psi}}(\cdot)$.

Нехай $\Lambda = \{\lambda_k^{(n)}\}$, $k, n = 0, 1, \dots$, $(\lambda_0^{(n)} = 1, \forall n)$ - довільна прямокутна матриця чисел, яка ставить у відповідність кожній функції $f \in L$ послідовність рядів

$$U_n(f; x; \Lambda) = \frac{a_0}{2} + \sum_{k=1}^{\infty} \lambda_k^{(n)} A_k(f, x), \quad n = 1, 2, \dots,$$

а пара $\bar{\psi} = (\psi_1, \psi_2)$ така, що ряд $\sum_{k=1}^{\infty} (\psi_1(k) \cos kx + \psi_2(k) \sin kx)$ є рядом Фур'є деякої функції $\Psi(x)$.

Позначимо: через $L_{\bar{\psi}}$ множину функцій $f(x)$, що представляються у вигляді

$$f(x) = \frac{1}{\pi} \int_{-\pi}^{\pi} \Psi(t-x) d\varphi(t),$$

де $\varphi(\cdot)$ є функцією обмеженої варіації, її повна варіація не перевищує одиниці і $\int_{-\pi}^{\pi} \varphi(t) dt = 0$;

$$\tau_k^{(n)} := (1 - \lambda_k^{(n)})\psi_1(k), \quad \nu_k^{(n)} := (1 - \lambda_k^{(n)})\psi_2(k).$$

Теорема. Нехай $\lim_{k \rightarrow \infty} \psi_1(k) = \lim_{k \rightarrow \infty} \psi_2(k) = 0$, ряд $\sum_{k=1}^{\infty} \lambda_k^{(n)} (\psi_1(k) \cos kx + \psi_2(k) \sin kx) \in$

рядом Фур'є деякої функції з L , а також збігаються ряди

$$\sum_{k=1}^{\infty} \frac{|\nu_k^{(n)}|}{k}, \quad \sum_{k=1}^{\infty} k \left(|\Delta^2 \tau_{k-1}^{(n)}| + |\Delta^2 \nu_{k-1}^{(n)}| \right).$$

Тоді $\forall n, m \in \mathbb{N}$ справедлива оцінка рівномірна по m

$$\begin{aligned} \sup_{f \in L^p} \|f(x) - U_n(f; x; \Lambda)\|_L &= \frac{4}{\pi^2} \sum_{k=1}^{\infty} \frac{\xi_k}{k} + \frac{2}{\pi} \sum_{k=2m+1}^{\infty} \frac{\nu_k^{(n)}}{k} + O \left(|\tau_m^{(n)}| + |\nu_m^{(n)}| + \right. \\ &\left. + \sum_{k=1}^{m-1} \frac{k(m-k)}{m} \left(|\Delta^2 \tau_{k-1}^{(n)}| + |\Delta^2 \nu_{k-1}^{(n)}| \right) + \sum_{k=1}^{m-1} k \left(|\Delta^2 \tau_{m+k-1}^{(n)}| + |\Delta^2 \nu_{m+k-1}^{(n)}| \right) \right), \end{aligned}$$

$$\text{де } \xi_k = \xi \left(\nu_k^{(n)}, \sqrt{(\tau_{m-k}^{(n)} - \tau_{m+k}^{(n)})^2 + (\nu_{m-k}^{(n)} - \nu_{m+k}^{(n)})^2} \right).$$

Причому $\psi_1(k) = \frac{1}{k^r} \cos \beta \frac{\pi}{2}$, $\psi_2(k) = \frac{1}{k^r} \sin \beta \frac{\pi}{2}$ ця теорема встановлена в [3,4], а при

$$\psi_1(k) = \psi(k) \cos \beta_k \frac{\pi}{2}, \quad \psi_2(k) = \psi(k) \sin \beta_k \frac{\pi}{2} \text{ - в [5].}$$

ЛІТЕРАТУРА

1. Степанец А.И. Методы теории приближений: В 2 ч. – Киев: Ин-т математики НАН України, 2002. – Ч.1. – 427 с.
2. Степанец А.И. Равномерные приближения тригонометрическими полиномами. – Киев: Наук. думка, 1981. – 340 с.
3. Стечкин С.Б., Теляковский С.А. О приближении дифференцируемых функций тригонометрическими полиномами в метрике L . – Труды МИАН, 88, 1967, с. 20-29.
4. Теляковский С.А. Оценка нормы функций через ее коэффициенты Фурье, удобная в задачах теории аппроксимаций // Тр. Мат. Ин-та АН СССР. – 1971. – 109. – с.65-97.
5. Задерей П.В. Об уклонении (ψ, β) -дифференцируемых периодических функций от линейных средних их рядов Фурье. // Препринт 482. Institute of mathematics Polish Academy of Sciences. XXXIV Semester in Banach center Theory of real functions. – 1990. – с.96-109.

Надійшла 05.07.2010